

La Cambra de Comerç presenta l'Informe econòmic del 2018

L'economia andorrana acumula sis anys de creixement positiu, però perd terreny respecte a les economies veïnes

La Cambra presenta deu recomanacions estratègiques per encarar els reptes de futur de l'economia i demana la creació d'una taula público-privada per treballar un pla estratègic, que promogui un model de creixement sostenible i competitiu de l'economia

Andorra la Vella, 17 de setembre 2019.- Miquel Armengol, el president de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis (CCIS) ha presentat l'informe econòmic del 2018, que pretén contribuir a ampliar el coneixement general de l'economia andorrana i ser una eina d'utilitat per a l'Administració pública, els empresaris i la societat en general. L'acte ha comptat amb la participació de Xavier Espot, cap de Govern d'Andorra.

En el rol consultiu de la Cambra, Armengol ha proposat deu recomanacions estratègiques per encarar els reptes de futur del país i ha demanat la creació d'una taula integrada pels sectors públic i privat per treballar un pla per consensuar les bases d'un model econòmic i social que persegueixi aquesta visió de país.

Segons l'informe, l'economia andorrana va registrar un increment moderat del PIB el 2018, per sisè any consecutiu, que la deixa més a prop, tot i que encara per sota, dels nivells d'activitat precrisi. En concret, segons l'estimació publicada pel Govern, el PIB real va créixer l'any 2018 a una taxa de l'1,6%, una dècima menys que el 2017.

Ara bé, en comparació internacional, per segon any consecutiu, l'economia andorrana va créixer menys que les economies veïnes d'Espanya i França, i també que el conjunt de la Unió Europea.

Aquesta evolució positiva, però moderada, de l'economia andorrana queda reflectida en l'evolució a l'alça de la gran majoria d'indicadors d'activitat i demanda. Destaquen els increments de l'ocupació, el nombre de visitants, les despeses de funcionament de les administracions i la inversió pública, tots ells superiors als de 2017, i en menor mesura, els augments de les importacions totals i de les matriculacions de turismes. Els únics indicadors que s'han quedat en terreny negatiu són el consum d'energia i el crèdit.

L'informe posa de manifest que l'activitat econòmica es va veure encara frenada per les dificultats del sector financer, marcat per les conseqüències de l'afer BPA i per la crisi financera, que ha derivat en un entorn de regulació i supervisió creixent del sector.

NOTA DE PREMSA

Per sectors, el creixement econòmic andorrà durant l'any 2018 va ser liderat pels serveis i la construcció, en contrast amb la manca de dinamisme mostrada pels sectors industrial i primari.

Més en detall, la construcció va ser el sector que va registrar la taxa de creixement més elevada, amb unes xifres globals millors que les dels anys anteriors. Aquest fet suposa la consolidació d'un cicle alcista del sector, que acumula quatre anys en positiu, després de nou exercicis de crisi profunda. D'una banda, l'ocupació del sector va registrar l'augment més important des de 2005 (un 6,5%) i els salaris mitjans es van incrementar un 5,6%, pressionats per la manca de mà d'obra formada en el sector i la intensa recuperació de l'activitat. D'altra banda, les importacions de materials de la construcció van experimentar un creixement intens (del 71%) i, per la seva part, la inversió pública va augmentar un 21%, fins a assolir el nivell més elevat dels darrers sis anys, gràcies sobretot a l'impuls de les administracions comunals.

En sentit contrari, la indústria i la manufactura va ser el sector que va mostrar el pitjor comportament durant l'any 2018, amb una lleu caiguda dels nivells d'activitat. Tot i això, també és remarcable, en sentit positiu, la tendència de millora progressiva del clima de confiança de les empreses reflectida en les enquestes de conjuntura de la Cambra.

L'any 2018 els serveis van continuar sent el motor de l'economia andorrana, liderats per la millora de les activitats vinculades al turisme, com és el cas de l'hoteleria i la restauració. Tanmateix, hi va haver algun indicador que mostrava una pèrdua de dinamisme del sector turístic; és el cas del nombre de turistes i també de les pernотacions totals, que van moderar el creixement respecte al 2017, així com dels dies d'esquí venuts, que van disminuir respecte a l'any anterior.

El balanç més negatiu va correspondre novament al comerç, que va continuar presentant uns registres d'activitat molt pobres. Això es deu, en bona part, al procés de transformació del model de consum que està afectant el comerç tradicional i també a la disminució constant d'atractiu comercial que estem oferint al visitant. La prova d'aquest canvi estructural és que l'augment de l'afluència turística a Andorra no està repercutint en uns millors resultats del sector comercial, que al llarg de l'any 2018 lluny de recuperar-se, es va mantenir estancat. En general, s'aprecia un lleu augment d'afluència turística però, per contra, s'observa un marcat i constant detriment qualitatiu.

L'any 2018 va ser un any intens per al sector financer andorrà, especialment per l'esforç d'adaptació que ha comportat la transposició de les normes integrades europees en la regulació andorrana. En aquest context, i amb la dificultat afegida dels tipus d'interès baixos, l'evolució del sector financer durant el 2018 tampoc va ser positiu, tot i que la situació va millorar una mica respecte a l'any 2017. Es va registrar una nova reducció de la inversió creditícia bruta a clients i dels dipòsits, encara que va ser menor que la del

NOTA DE PREMSA

2017. Tot plegat, es va traduir en una disminució dels beneficis del sector bancari i en un quasi estancament de l'ocupació en el conjunt del sector financer i assegurador.

Perspectives per a l'any 2019

L'economia andorrana s'encamina cap a una fase més madura del cicle expansiu, després de sis anys de creixement, condicionada en bona part per la desacceleració de l'economia europea, i sobretot de les economies veïnes. Així es preveu que Andorra continuarà creixent durant l'any 2019, però molt probablement ho farà a un ritme inferior al de l'any 2018.

RECOMANACIONS DE LA CAMBRA

El president de la Cambra ha presentat una desena de recomanacions per millorar la competitivitat de l'economia i afrontar els reptes de futur més importants. ***“Hem de construir una visió i una estratègia de país per aconseguir un creixement sostenible a llarg termini”***, ha manifestat.

Totes aquestes propostes haurien de formar part d'un Pla estratègic de país, amb l'objectiu d'aconseguir transformar i millorar la societat, i compartir una visió col·lectiva d'aquí a 25 anys. En aquest sentit, la Cambra demana la creació d'una taula públicoprivada per impulsar aquest pla estratègic i consensuar les bases d'un model econòmic i social que persegueixi aquesta visió global de país.

Les recomanacions formulades són les següents:

1) La transformació digital de les empreses. Ajudar a les empreses a la transformació i innovació digital del negoci és, en aquest moment, una de les grans prioritats de la Cambra. L'entitat des de fa temps imparteix formacions en competències, coneixements i habilitats digitals i al novembre està prevista la celebració d'una jornada per conscienciar els empresaris de la necessitat d'avançar en els canvis que comporta la nova era digital.

2) Promoure una activitat turística basada en la qualitat. El sector turístic ha de millorar el nivell de l'oferta i de l'activitat turística, i oferir un valor afegit més elevat per respondre la satisfacció d'una demanda de més qualitat. Calen polítiques del Govern que vagin més enllà de la promoció, i aprofundir en la nostra singularitat i tot allò que podem oferir en aspectes més enllà de la neu i el comerç, com la gastronomia, la cultura, la natura i altres complements d'oci a desenvolupar.

3) La competitivitat del comerç. El comerç al detall, un dels pilars tradicionals de la nostra economia, continua sent el sector al qual està costant més de recuperar-se.

NOTA DE PREMSA

La Cambra, dins el marc del Pla estratègic del turisme de compres, ha posat en marxa el Label de qualitat, certificat de comerç excel·lent, com una eina per ajudar a les empreses en aquest procés de modernització del sector. Gràcies a la subvenció del Ministeri d'Economia està a l'abast de tots els comerciants.

Així mateix, el Govern ha d'agilitzar al màxim els tràmits duaners, amb els avenços tecnològics i de gestió més avançats, per optimitzar el procés d'entrada i sortida de mercaderies. L'escurçament d'aquests terminis pot ser una qüestió de supervivència de molts negocis.

La implantació de centres comercials fora, i a prop, de les nostres fronteres, és un fet que sembla que anirà en augment, a causa de l'avantatge que suposa desgravar l'IVA, en molts casos, sense efectuar la corresponent declaració fiscal d'entrada a Andorra. Aquesta pràctica, cada cop més habitual, va en detriment dels ingressos públics del Govern, i també perjudica el sector comercial del país. Per aquest motiu, seria bo, una reflexió sobre aquest tema per part del Govern. La Cambra està oberta a treballar conjuntament en la recerca de solucions a aquesta problemàtica.

4) Simplificació i agilització administrativa. És la gran assignatura suspesa que es contraposa, dificulta i impedeix no sols el bon desenvolupament de la "inversió estrangera", sinó el dia a dia de les empreses i la societat andorrana. La simplificació dels processos administratius, l'optimització dels recursos públics i el desenvolupament de l'administració electrònica, ja no són una prioritat pública necessària, sinó una obligació urgent i ineludible.

La Cambra felicita el Govern per haver creat el Ministeri de Funció Pública i Simplificació de l'Administració, que ha d'accelerar i posar en marxa definitivament els canvis necessaris per tenir una administració pública moderna i eficaç.

5) Un sistema fiscal competitiu. Cal un sistema fiscal simple i estable que, a més de garantir la recaptació, constitueixi un instrument útil, beneficiós i flexible per incentivar els esforços de les empreses en diversos àmbits. Per créixer en un entorn global, la pressió fiscal no pot anar més enllà del 25%.

Per potenciar la competitivitat de les empreses la Cambra ja ha demanat en diverses ocasions un canvi de les deduccions en l'impost de Societats i en l'IRPF que, entre altres, fomenti la formació continuada a les empreses, incentivi la innovació i la transformació digital, així com les activitats de patrocini i de mecenatge del sector empresarial.

Només un 53% de les empreses andorranes van dedicar recursos a la formació en el 2018, molt lluny dels índexs que presenten altres països d'Europa (del 93% de Suècia, del 86% d'Espanya o del 79% de França). La Cambra considera imprescindible atorgar ajuts i deduccions fiscals a les empreses, en aquest àmbit i en altres, tal com fan molts països europeus, per ajudar a les empreses a millorar la competitivitat.

NOTA DE PREMSA

6) Garantir un creixement sostenible a llarg termini del sector immobiliari i de la construcció. Cal donar resposta a la demanda del mercat intern que precisa habitatges de compra i de lloguer assequibles per a la població resident. La Cambra demana al Govern que impulsi mesures públiques concretes encaminades a posar fre a la qual seria una possible bombolla immobiliària d'habitatges bàsicament destinats al segment de luxe. En concret, demana a l'Executiu que impulsi, conjuntament amb els comuns, la construcció d'un parc d'habitatges de compra i de lloguer assequible, acompanyat d'un programa real de construcció i explotació d'habitatges de caire social o de Protecció Oficial.

A més, la Cambra sol·licita, com ja ho va fer en el marc de les eleccions nacionals, el desenvolupament d'una llei de concessions públiques, d'acord amb les que existeixen a escala europea, així com la creació d'una taula nacional amb participació públic-privada per fer un seguiment dels plans d'infraestructures, amb la voluntat de coordinar i planificar la contractació pública.

Finalment també considera necessari, tal com demana el sector, a través de l'ACODA, l'aprovació d'una llei d'edificabilitat, que entre altres temes hauria de delimitar les diferents responsabilitats que pertocuen a cadascun dels agents que intervenen en una obra.

7) Desenvolupament de les infraestructures de transport. Aquest és un dels grans reptes actuals del país per no quedar enclavats. El tancament a finals d'abril de la carretera RN-22, que connecta Andorra i França, durant divuit dies, i l'esllavissada a la CG1 que connecta amb Espanya, el passat 10 d'agost, han posat de manifest la fragilitat de dependre d'un únic accés d'entrada per ambdues fronteres.

Això evidencia que la millora de les infraestructures de transport és un dels temes principals a abordar sense dilació en aquests propers anys, amb la finalitat d'ampliar considerablement la nostra àrea d'influència econòmica.

La Cambra està valorant possibles connexions ferroviàries amb França i Espanya, i el passat mes de juny va presentar els primers estudis per la implantació d'un aeroport internacional dins el territori nacional. A partir d'ara, la continuïtat d'aquests estudis s'efectuarà en coordinació amb el Govern. Pel que fa a l'aeroport, properament s'iniciaran estudis en l'àmbit mediambiental, amb l'objectiu de preservar al màxim l'equilibri natural de la zona.

8) Foment de l'atracció d'inversions estrangeres. La Cambra considera que els projectes purament empresarials que aporten valor afegit són escassos i poc visibles. En tot cas, cal promoure projectes concrets que siguin impulsors reals de la diversificació econòmica.

NOTA DE PREMSA

La Cambra sempre ha considerat que l'obertura a la inversió estrangera és necessària i globalment positiva, però hauria de ser selectiva, és a dir, que no *canibalitzi* als sectors madurs establerts i que aportin nous segments de negoci.

9) Acord d'associació amb la Unió Europea. Sense unes línies estratègiques clares que defineixin un nou model de creixement econòmic, al sector empresarial li resulta molt difícil visualitzar les oportunitats que pot oferir la integració al mercat interior de la Unió Europea i l'impacte positiu sobre l'economia. Els empresaris temen una regulació excessiva i incompatible amb la dimensió del nostre mercat. Des de la Cambra es vol treballar amb el Govern i efectuar un seguiment acurat de les negociacions per salvaguardar els interessos i necessitats d'Andorra.

10) Incorporació de la sostenibilitat en les diferents àrees de negoci. Durant els propers anys, la Cambra destinarà recursos a accions divulgatives i formatives destinades al teixit empresarial per apropar els principis de la sostenibilitat en les diferents àrees de negoci.

Per a més informació:

CAMBRA DE COMERÇ, INDÚSTRIA I SERVEIS D'ANDORRA

Tel. 00376-809292 / 00376-809291

<https://www.ccis.ad/>